OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

W OPARCIU O ANALIZĘ LOKALNEJ SYTUACJI
SPOŁECZNEJ I DEMOGRAFICZNEJ

GMINY ANDRYCHÓW

ZA 2018 ROK

STAN NA 31 XII

Andrychów, kwiecień 2019

Rekomendacje do Oceny Zasobów Pomocy Społecznej dla Gminy Andrychów

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 z późn.zm.). Gmina została zobowiązana do przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej. Ocena ta wraz z rekomendacjami ma być podstawą planowania budżetu na następny rok i stanowi bilans potrzeb pomocy społecznej. W bieżącym roku obligatoryjne jest wypełnienie formularza, będącego narzędziem oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2018 wraz z prognozą na rok 2019. Obowiązek sporządzenia corocznej oceny zasobów pomocy społecznej ustawowo nałożony został na gminę, jednak w sposób bezpośredni jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Andrychów obejmuje: infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Ponadto ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Opracowanie zawiera kwestie dotyczące ścisłego oddziaływania pomocy społecznej na lokalne środowisko w ramach jej ustawowych zadań, a także wskazuje na problemy dotyczące polityki mieszkaniowej, demograficznej i rynku pracy. Uwzględnia elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej Gminy Andrychów.

W celu opracowania niniejszej oceny został wykorzystany istniejący system CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna), który obejmuje sprawozdawczość pomocy społecznej. Opracowane narzędzie ujmuje w formie tabelarycznej istotne dane:

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w gminie (stan na 31 XII).
2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia (w całym okresie sprawozdawczym).
3. Inne rodzaje pomocy i świadczeń.
4. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia.
5. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.
6. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.
7. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy

i wsparcia.

9. Wnioski końcowe.

W celu zgromadzenia niezbędnych informacji wystąpiono z pismem do następujących instytucji:

- Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach - Filia w Andrychowie
- Urząd Miejski w Andrychowie
- Gminny Zarząd Oświaty w Andrychowie
- Zespół Obsługi Mienia Komunalnego w Andrychowie.

Pozostałe dane uzyskano na podstawie analizy dokumentacji Ośrodka Pomocy Społecznej w Andrychowie oraz systemu POMOST.

Sytuacja demograficzna i społeczna w gminie

Z posiadanych danych wynika, że liczba mieszkańców w Gminie Andrychów w 2018 roku nieznacznie zmalała i wynosiła 43.313 osób, z czego 51,31% stanowiły kobiety a 48,69% mężczyźni. W latach 2017/2018 liczba ludności spadła o 0,63%.

W roku 2018 stopa bezrobocia w gminie wyniosła 2,61%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Andrychów wynosiła 1.129 osób w tym 59,88% stanowiły kobiety a 40,12% mężczyźni. Wynika z tego, że liczba osób bezrobotnych w roku 2018 zmniejszyła się.

W 2018 roku rozpoczęto budowę nowego budynku z przeznaczeniem na mieszkania socjalne. Wzrosła liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy.

W 2018 roku w zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 17 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach oraz 12 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży szkolnej w tym: 12 przyszkolnych. W gminie nie funkcjonuje żaden żłobek.

Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Adresatami działań pomocy społecznej są przede wszystkim osoby i rodziny nie posiadające wystarczających środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, jak również wymagające wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji,

których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości. W 2018 roku w stosunku do roku 2017 łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmalała.
Wzrosła liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Dominującymi przesłankami przyznawania pomocy w roku oceny były długotrwała choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, alkoholizm.
W porównaniu z poprzednim rokiem znacznie wzrosła liczba zawartych kontraktów socjalnych, czyli umów zawartych pomiędzy pracownikiem socjalnym a klientem Ośrodka. Celem kontraktu socjalnego jest ustalenie wspólnie z klientem planu pomocy i działania zmierzającego do poprawy sytuacji życiowej i ostatecznego usamodzielnienia się.

Dział Pomocy Środowiskowej

Analizując zebrane dane za 2018 rok, wysnuwa się wniosek, że zmniejsza się liczba osób uprawnionych do pobierania **zasiłku stałego**, dotyczy to przede wszystkim osób samotnie gospodarujących, jak i osób w rodzinie.
Zmalała także liczba przyznanych **zasiłków okresowych**. Największą liczbę zasiłków okresowych przyznano z tytułu bezrobocia, jak również niepełnosprawności i długotrwałej choroby.
Zmalała liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w postaci **zasiłku celowego.**
Odnotowano również spadek liczby przyznanych świadczeń niepieniężnych w postaci posiłku (w ramach wieloletniego programu "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"). Jednakże prognozuje się zwiększenie ilości świadczeń w postaci zasiłku celowego na zakup żywności w ramach w/w programu. Zmalała liczba dzieci korzystających z dofinansowania do posiłku w szkołach, ponieważ rodziny korzystają ze świadczenia wychowawczego i posiadają własne zasoby finansowe, dzięki czemu mogą zapewnić posiłki we własnym zakresie.

Na terenie gminy działa Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn. Osoby tam przebywające oprócz schronienia, mają możliwość skorzystania z kompleksowej pomocy i wsparcia w zakresie wychodzenia z bezdomności (praca socjalna, terapia uzależnienia i resocjalizacja). W 2018 roku wzrosła liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w postaci schronienia.

Problem starzenia się społeczeństwa powoduje rokroczne zwiększenie kosztów na **odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej**, z czego wynika konieczność

zapewnienia wystarczających środków finansowych w budżecie gminy. Utrzymuje się tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób, korzystających z **usług opiekuńczych**, zwłaszcza wśród osób wymagających stałej, wielogodzinnej opieki. Większość osób objętych tą formą pomocy jest w wieku poprodukcyjnym. Stale wzrastają nakłady finansowe z budżetu gminy przeznaczone na ten cel. W gminie realizowane jest świadczenie w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych od 2019 roku.

W roku oceny, w ramach programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej" zatrudnionych było pięciu asystentów rodziny, którzy pracowali z 68 rodzinami, pomagając im prawidłowo wypełniać rolę opiekuńczo-wychowawczą. Oprócz indywidualnej pracy z rodzinami asystenci podejmowali działania służące ich integracji społecznej. Rokrocznie znacznie wzrasta odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

W roku oceny kontynuowano pracę socjalną z rodzinami i indywidualnymi osobami. Podejmowano działania środowiskowe, m.in. zrealizowane zostały projekty socjalne skierowane do poszczególnych grup osób, np. dzieci, osób bezdomnych, rodzin (w tym rodzin zagrożonych przemocą). W celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu spisywane są kontrakty socjalne, oraz prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne, w tym socjoterapia.

Dział Świadczeń dla Rodziny

Z posiadanych danych wynika, że liczba przyznanych **świadczeń pielęgnacyjnych** wzrosła. Podobnie jak w latach ubiegłych lekki spadek odnotowano w przypadku **świadczeń alimentacyjnych**. Zmniejszenie liczby rodzin korzystających ze świadczeń oraz kwoty wypłat spowodowane jest głównie faktem, iż kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń nie uległo zmianie, natomiast corocznie podnoszona jest wysokość najniższego wynagrodzenia, przez co coraz mniej rodzin kwalifikuje się do pobierania świadczeń. Zmiana wysokości kryterium przewidziana jest od lipca 2019 roku.

Wzrost odnotowano w przypadku liczby rodzin uprawnionych do **zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłków rodzinnych oraz jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia dziecka.** Na powyższy wzrost ma wpływ:

- stosowany mechanizm „złotówka za złotówkę" tj. w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę do zasiłku rodzinnego tj. 674,00 zł lub 764,00 zł (jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne), zasiłek rodzinny

i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny,

- wzrost liczby dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności oraz
- możliwość pobierania zapomogi finansowanej z budżetu Gminy niezależnie od dochodu.

W porównaniu do 2017 roku zmalała liczba przyznanych **świadczeń wychowawczych** i wynosi 2994 rodzin, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi spadek o 2,76%. Wskazany spadek spowodowany jest faktem, że w 2017 roku wypłacane były wyrównania związane z koordynacją zabezpieczenia społecznego za okres od kwietnia 2016 roku.

Nadal wzrasta ilość przyznawanych świadczeń w postaci **specjalnego zasiłku opiekuńczego** - o specjalny zasiłek opiekuńczy mogą ubiegać się także osoby, które z powodu sprawowania stałej opieki nad osobą niepełnosprawną zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jak również nie podejmują tego zatrudnienia. Związane jest to z większą liczbą osób wymagających opieki.

<u>Dział Dodatków Mieszkaniowych, Energetycznych i Stypendiów Szkolnych</u>

Podobnie jak w 2017 roku zmniejszeniu uległa liczba przyznawanych dodatków mieszkaniowych i liczba przyznanych dodatków energetycznych.

Mieszkańcy Gminy Andrychów mają możliwość korzystania z pomocy w formie stypendiów szkolnych. W roku oceny liczba uprawnionych do korzystania z tej formy wsparcia, podobnie jak w poprzednich latach zmalała.

Powodem takiej sytuacji przy przyznawaniu dodatków mieszkaniowych i energetycznych są między innymi rozbieżności w liczbie członków gospodarstwa domowego powstałe po wejściu tzw. ustawy śmieciowej, zwroty z Urzędu Skarbowego wliczane do dochodu gospodarstwa domowego, znaczący wzrost najniższego wynagrodzenia w porównaniu do wzrostu opłat czynszowych oraz poprawa sytuacji materialnej wielu rodzin spowodowana wypłatą świadczeń z programu 500+.

Z kolei niższe kwoty wypłaconych stypendiów szkolnych spowodowane są brakiem faktur potwierdzających koszty na cele edukacyjne poniesione przez wnioskodawców, darmowymi podręcznikami dla uczniów oraz wliczaniem kwoty stypendiów i zasiłków szkolnych do dochodu rodziny na wniosku o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej znajduje się Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn i Hostel oraz Świetlica Środowisko-Socjoterapeutyczna, a także Klub Integracji Społecznej. Liczba osób korzystających w 2018 roku z Hostelu była niższa niż w poprzednim roku oceny. Jest to wynikiem większej świadomości ludzi w zakresie radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz dostępu do informacji o specjalistach mogących udzielić odpowiedniego wsparcia w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Mieszkańcy prezentują większą gotowość niż w poprzednich latach do sięgania po pomoc specjalistów, takich jak psycholog, psychiatra, prawnik, terapeuta. Tym samym zapobiegają przerodzeniu się konfliktu w sytuację kryzysową.

Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia skorzystanie z pomocy zatrudnionych specjalistów: psychologa, pedagoga resocjalizacji, konsultanta prawnego, certyfikowanego terapeuty uzależnień, konsultanta ds. osób niepełnosprawnych.

Nadal funkcjonuje Kuchnia Św. Brata Alberta.

Od 2016 roku w ramach projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej funkcjonuje Klub Integracji Społecznej. Do pracy z osobami wymagającymi aktywizacji społeczno-zawodowej oddelegowano 3 pracowników socjalnych. W roku oceny w zajęciach aktywizacyjnych wzięło udział 28 osób. Do 2018 roku wsparcie uczestników KIS odbywało się w ramach projektu pn. „Wykorzystaj swoją szansę" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Od 2019 roku w Klubie organizowane są zajęcia z klientami skierowanymi przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka wymagającymi aktywizacji zawodowej. W ramach działań wspiera się klientów w poszukiwaniu pracy, m.in. poprzez sporządzanie dokumentacji aplikacyjnej, wyszukiwanie ofert pracy, pomoc w kontakcie z potencjalnym pracodawcą. Ponadto KIS na realizację dodatkowych działań otrzymał dofinansowanie ze środków Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach projektu „Nowy profil usług w Klubie Integracji Społecznej"- edycja 2019 realizowane będą m.in. zajęcia z doradcą zawodowym, treningi podnoszące kompetencje społeczne i zawodowe.

Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny kadra Ośrodka Pomocy Społecznej liczyła 108 osób. Pracą jednostki kieruje Dyrektor, przy wsparciu Kierowników i Koordynatorów Działów i Sekcji. Większość z zatrudnionych w OPS pracowników posiada wykształcenie wyższe (66 osób). Ośrodek zatrudnia 24 pracowników socjalnych. 17 z nich posiada wykształcenie wyższe. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 8 pracowników socjalnych, z czego I stopnia – 6 osób, a równocześnie I i II stopnia - 2 osoby. W tym miejscu należy dodać, że jeden z asystentów rodziny również posiada ukończoną specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.
Wśród pracowników Ośrodka 3 osoby posiadają specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Całkowity, roczny koszt prowadzenia i utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2018 nieznacznie wzrósł. Jest to wynikiem wzrostu kwot wypłaconych świadczeń (świadczenia rodzinne) pojawienie się nowych zadań (świadczenie Dobry Start tj. 300+, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - gminna). Rokrocznie znacznie wzrastają wydatki związane z kosztami utrzymania mieszkańca Domu Pomocy Społecznej. Wzrastają również koszty świadczonych usług opiekuńczych i rodzin zastępczych.
Nakłady finansowe w roku oceny na zasiłki stałe nieznacznie zmalały w przeciwieństwie do lat ubiegłych. Tą formą pomocy objęte są głównie osoby o ustalonej niepełnosprawności (stopień znaczny i umiarkowany). Jednym z głównych problemów, z jakimi boryka się Gmina Andrychów, są niewystarczające rozwiązania w zakresie niepełnosprawności oraz problem osób starszych i samotnych. Taka sytuacja występuje w rodzinach, gdzie dorosłe dzieci pracują za granicą i nie są w stanie osobiście sprawować opieki nad starszymi, niepełnosprawnymi rodzicami. Wówczas obowiązek opieki nad takimi osobami spada na gminę.

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt pn. „Wykorzystaj swoją szansę" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. W roku oceny w ramach projektu wsparciem objęto 28 osób (21 kobiet + 7 mężczyzn), z czego 20 uczestników posiadało orzeczenie o niepełnosprawności. Głównym celem projektu był wzrost aktywności społeczno-zawodowej oraz szans na zatrudnienie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Działania prowadzone były w utworzonym również w ramach projektu Klubie Integracji Społecznej. Przez cały okres realizacji projektu tj. od 2016 roku były prowadzone m.in. treningi podnoszące kompetencje społeczne, zawodowe, kursy zawodowe, płatne staże, wsparcie specjalistów w tym psychologa. W ciągu ostatnich trzech lat wsparciem objęto łącznie 109 osób, z czego 39 z niepełnosprawnością. Spośród uczestników 19 osób podjęło zatrudnienie na podstawie umowy.
W 2018 roku Ośrodek uzyskał dofinansowanie w wysokości 1031544,93 zł (15. z 56 miejsc na liście rankingowej) na dofinansowanie działań aktywizujących 2019-2021.
Ośrodek pomocy Społecznej sporządził wnioski konkursowe do projektów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Rządowego Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce. Projekty nie uzyskały akceptacji.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W ramach zleconych zadań publicznych była zawarta umowa o współpracę z organizacja pozarządową tj. Kuchnią św. Brata Alberta w Andrychowie prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim - Prowincja Krakowska. Przygotowuje ona i wydaje 1 posiłek dziennie najuboższym mieszkańcom Gminy. Dotacja na ten cel w roku oceny nie uległa zmianie.

Wnioski końcowe

Przedstawione opracowanie danych i analiza sytuacji nasuwają następujące wnioski dotyczące potrzeb w zakresie zasobów pomocy społecznej w Gminie Andrychów.
Rozległość i różnorodność problemów rodzin korzystających ze wsparcia tutejszego Ośrodka wskazuje na potrzebę kontynuacji udzielania wsparcia dla tych rodzin. Dlatego istotne jest podjęcie działań, które będą miały na celu przerwanie procesu wykluczenia społecznego określonej grupy społecznej mieszkańców gminy.

W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Andrychowie będzie kontynuował zadania wynikające z ustaw i będzie podejmował nowe inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Realizacja tych działań ma się odbywać w sposób profesjonalny, nowoczesny, gwarantujący wysoką skuteczność każdego działania. Zadania te przedstawiają się następująco:

1. Kontynuacja projektu systemowego „Wykorzystaj swoją szansę".
Działania skierowane są do osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w tym długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej. Projekt ma za zadanie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu określonej grupy mieszkańców gminy.

2. Wspieranie przez asystenta rodziny rodzin wieloproblemowych z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
Rolą asystenta jest wyprowadzenie rodzin z istniejących problemów, w których się znalazły, a także nauczenie ich funkcjonowania w środowisku lokalnym. Pomoc asystenta rodziny udzielana jest na wniosek strony lub zgodnie z postanowieniem Sądu. Taka forma pomocy wspierana jest poprzez profilaktykę środowiskową, pikniki dla rodzin, warsztaty, spotkania.

3. Wzmocnienie form wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Działania wspierające mają zapobiegać umieszczaniu osób w placówkach opiekuńczych. Ważnym jest, aby wszystkie instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych

aktywnie włączały się we współpracę. System powinien funkcjonować w środowisku zamieszkania i podejmować wszelkie działania umożliwiające funkcjonowanie w miejscu zamieszkania.

4. Zapewnienie warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną poprzez uruchomienie mieszkań chronionych.

Taka forma pomocy społecznej ma na celu przygotowanie osób tam przebywających, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. W ramach projektu współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w ramach EFS pn. „Wykorzystaj swoją szansę" od 1 stycznia 2019 roku rozpoczęta została realizacja kolejnego zadania dotyczącego utworzenia mieszkań chronionych. Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej mieszkanie chronione to lokal mieszkalny, którego warunki mają za zadanie przygotować osoby w nim mieszkające do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwić integrację społeczną. Przygotowaniem tym zajmują się specjaliści z różnych dziedzin: pracownik socjalny, psycholog, terapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun. Przewidywane jest utworzenie miejsc dla 4 osób.

5. Tworzenie nowych zasobów i dostosowanie istniejącej infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (dzienny dom pobytu); współpraca z organizacjami pożytku publicznego w tym zakresie.

W tym obszarze należy pochylić się nad efektownym wdrożeniem opracowanej w 2018 roku strategii polityki senioralnej Gminy Andrychów na lata 2019-2024. Nadal działa aktywnie Miejska Rada Seniorów, która przygotowała projekt wyżej wspomnianej polityki na rzecz seniorów.

Zauważalny proces starzenia się społeczeństwa w Gminie Andrychów powoduje konieczność zapewnienia opieki osobom w wieku poprodukcyjnym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie. Dlatego niezwykle ważnym staje się wzmocnienie środowiskowych form wsparcia dla grupy tych mieszkańców, poprzez usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania tych osób. Od wielu lat sukcesywnie zwiększa się liczba osób

umieszczanych w domu pomocy społecznej, a tym samym wzrastają nakłady finansowe. Aby uniknąć dalszego drastycznego wzrostu kosztów dla budżetu gminy, korzystne byłoby rozważenie wprowadzenia stałej opieki i pielęgnacji nad osobami starszymi i wymagającymi tego wsparcia ze względu na stan zdrowia. Z praktyki Ośrodka wynika, iż problem zapewnienia opieki jest coraz częściej zgłaszany przez mieszkańców. Dlatego też istnieje potrzeba wdrożenia tej formy pomocy. Jednocześnie w odpowiedzi na zapotrzebowanie Ośrodek Pomocy Społecznej od 2019 roku uruchomił świadczenia w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

Ośrodek Pomocy Społecznej od 2019 roku zatrudnił również asystenta osoby niepełnosprawnej. Asystentura obejmuje wszystkie inne czynności niezbędne do zapewnienia osobie niepełnosprawnej niezależności, czyli pomoc w obsłudze konta bankowego, opiekę nad dziećmi, wypełnianie wolnego czasu, towarzyszenie swojemu podopiecznemu nie tylko w trakcie oficjalnych wizyt w urzędach, ale także podczas wyjścia do kina, teatru czy wyjazdu na wakacyjny wypoczynek.

6. Zapewnienie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Głównym zadaniem powinno być wsparcie członków rodzin lub opiekunów poprzez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. Zgodnie z definicją, adresatami programu mają być osoby sprawujące bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Opieka wytchnieniowa może odciążyć opiekunów m.in. poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa, dzięki któremu opiekunowie zyskają czas dla siebie.

7. Realizacja zadań pomocy społecznej wymaga efektywnej współpracy podmiotów działających na rzecz poprawy poziomu życia mieszkańców gminy oraz dbałości o zasoby

ludzkie pomocy społecznej, szkolenia, podnoszenie poziomu profesjonalizmu. Dużego znaczenia nabiera działanie w celu poszukiwania skutecznych form pomocy wykraczających poza zakres działań i możliwości pojedynczych organizacji.

W celu przybliżenia specyfiki pracy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz zaprezentowania aktualnych wyzwań i zmian w systemie pomocy społecznej planuje się zorganizowanie konferencji. Zostaną na nią zaproszeni mieszkańcy Gminy Andrychów oraz przedstawiciele instytucji oraz organizacji pozarządowych.